

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2023
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 271/2022
populárny názov	Náhrada trov starej exekúcie
sudca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	16.02.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Vecou súdneho exekútora ako osobitného subjektu zúčastneného na exekučnom konaní nie je to, či sa exekúcia zastaví, dôvod jej zastavenia alebo to, či sa v nej bude pokračovať. Jeho vecou z pohľadu ústavného je to, aby mu za jeho exekučnú činnosť bola priznaná primeraná odmena a náhrady. I zrušenie upovedomenia o zastavení starej exekúcie nevylučuje to, aby bola sťažovateľovi pri zastavení exekúcie z dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. f) EP priznaná podľa § 203 EP odmena a náhrada výdavkov, a to aj proti bonitnému oprávnenému v sume, ktorá budú vyššia ako ZoUNEKom priznaná paušálna náhrada 35 eur.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ ako súdny exekútor vykonával exekúciu na vymoženie peňažnej sumy s príslušenstvom z titulu právoplatne uloženej pokuty za priestupok povinného. Okresný súd ho poveril vykonaním exekúcie 16. decembra 2003. Sťažovateľ vydal 17. februára 2020 upovedomenie o zastavení starej exekúcie a výzvu na úhradu trov starej exekúcie. Oprávnený podal proti tomuto upovedomeniu námietky, o ktorých rozhodol okresný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom uznesením z 29. mája 2020 tak, že im vyhovel a upovedomenie o zastavení starej exekúcie zrušil s odôvodnením, že právo priznané exekučným titulom zaniklo uplynutím času 12. marca 2004, teda pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“). Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd obsadený sudcom napadnutým uznesením z 25. januára 2022 tak, že sťažnosť zamietol. Z odôvodnenia vyplýva, že súdny exekútor nebol oprávnený vydať upovedomenie o zastavení starej exekúcie, pretože preklúzia vymáhaného práva nastala skôr ako rozhodná doba podľa zákona č. 233/2019 Z. z. Súdny exekútor v zmysle ustanovenia § 57 ods. 4 Exekučného poriadku v okamihu zistenia skutočnosti, že vymáhaný exekučný titul je prekludovaný, bol povinný podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku, preto súd zrušil vydané upovedomenie o zastavení starej exekúcie a za primárny dôvod zastavenia exekúcie považoval preklúziu vymáhaného práva.

<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľom nastolené problémy boli predmetom zjednotenia odchýlnych právnych názorov jednotlivých senátov ústavného súdu. V zjednocujúcom stanovisku č. k. PLz. ÚS 1/2023 z 25. januára 2023 ústavný súd konštatoval, že: „... vecou sťažovateľa ako osobitného subjektu zúčastneného na exekučnom konaní nie je to, či sa exekúcia zastaví, dôvod jej zastavenia alebo to, či sa v nej bude pokračovať. Jeho vecou z pohľadu ústavného je to, aby mu za jeho exekučnú činnosť bola priznaná primeraná odmena a náhrady. I zrušenie upovedomenia o zastavení starej exekúcie nevylučuje to, aby bola sťažovateľovi pri zastavení exekúcie z dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. f) EP priznaná podľa § 203 EP odmena a náhrada, a to aj proti bonitnému oprávnenému v sume, ktorá budú vyššia ako ZoUNEKom priznaná paušálna náhrada 35 eur. Na tom nemení nič ani § 243j EP, podľa ktorého v exekučnom konaní začatom pred 1. aprílom 2017, ak sa exekúcia zastavila, môže súd rozhodnúť, že exekútor nemá nárok na náhradu trov exekúcie, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, a to najmä ak exekútor pri výkone exekúcie nepostupoval v súlade so zákonom alebo ak nepredložil súdu vec na zastavenie podľa § 57 ods. 4 EP. I toto ustanovenie po nadobudnutí účinnosti ZoUNEKu treba vykladať s ohľadom na právnu istotu, ktorá bola k nárokom sťažovateľa nastolená prijatím ZoUNEKu.</p> <p>Negatívny následok v podobe straty právnej istoty priznania 35 eur s následnou právnou neistotou priznania odmena a náhrady podľa § 197 ods. 1 a § 203 EP je však výlučne následkom nesprávnej aplikácie podústavného práva, ktorý nepredstavuje nezvratný zásah do základných práv sťažovateľa, ktorý by nebolo možné korigovať následným rozhodnutím o zastavení konania podľa EP s priznaním dokonca vyššej odmeny a náhrad. Inak povedané nie je možné hovoriť o nezvratnom zásahu do základných práv sťažovateľa, ak bolo zrušené upovedomenie o zastavení starej exekúcie s priznaním náhrady sťažovateľovi 35 eur, no následným rozhodnutím o zastavení konania podľa EP mu môže byť priznaná náhrada trov konania aj vo vyššej čiastke.</p> <p>Nebolo by možné predpokladať, že by sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich základných práv, ak by jedným rozhodnutím, čo je celkom možné, bolo zrušené upovedomenie o zastavení starej exekúcie, rozhodnuté o zastavení exekúcie podľa EP s tým, že by mu bola proti oprávnenému príľmaná odmena a náhrady v čiastke vyššej ako podľa ZoUNEKu zákonodarcom paušalizovaných 7 35 eur. Práve tento argument odôvodňuje záver o tom, že zjavný právny omyl, na základe ktorého bolo zrušené upovedomenie o zastavení starej exekúcie, nie je bezprostredným a konečným zásahom do základných práv sťažovateľa. To odôvodňuje odmietnutie ústavnej sťažovateľa nielen z dôvodu toho, že ústavná sťažnosť je podaná zjavne neoprávnenou osobu, ale aj z toho dôvodu, že je zjavne neopodstatnená, keďže podľa podústavného práva nesprávny právny názor všeobecného súdu, nevedie k nezvratnému zásahu do základných práv sťažovateľa. Zjavne nesprávny právny názor namietaných uznesení vo svojich následkoch však nedosahuje ústavnoprávnu dimenziu, ktorá by predstavovala porušenie základných práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.“</p> <p>Vychádzajúc z citovaného zjednocujúceho stanoviska, ktoré je pre jednotlivé senáty ústavného súdu záväzné, ústavný súd nepovažoval ústavné sťažnosti sťažovateľa za opodstatnené, a preto im nevyhovel.</p> <p>Ústavný súd nálezom rozhodol, že ústavným sťažnostiam sťažovateľa nevyhovuje.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>exekúcia-trovy exekúcie</p>

	podmienky konania exekúcia-exekučné konanie
--	--

spisová značka	II. ÚS 452/2022
populárny názov	Skončenie zmluvy o nájme
sudca spravodajca	Luboš Szígeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.03.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Skutočnosť, že označenie nehnuteľnosti tvoriacej predmet nájmu vo výroku rozsudku krajského súdu (resp. v žalobnom petite) nie je v súlade s jeho súčasným katastrálnym označením, by mohla mať zásadný význam v prípade, ak by predmetom zmluvného vzťahu medzi sťažovateľom a žalobkyňou bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o čo však v danom prípade nešlo.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ ako prenajímateľ uzatvoril s obchodnou spoločnosťou - žalobkyňou, ako nájomníčkou v roku 2006 zmluvu o nájme nebytových priestorov. Žalobkyňa sa žalobou z 19. októbra 2009 domáhala voči sťažovateľovi ako žalovanému určenia, že prejav sťažovateľa o okamžitom skončení zmluvy o nájme je neplatný.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu z 8. marca 2012 bola žaloba zamietnutá. Rozsudkom krajského súdu z 8. augusta 2012 bol rozsudok okresného súdu zmenený s tým, že prejav sťažovateľa o okamžitom skončení zmluvy o nájme je neplatný.</p> <p>V poradí druhou žalobou z 22. októbra 2012 sa žalobkyňa domáhala voči sťažovateľovi určenia, že okamžité skončenie zmluvy o nájme zo strany sťažovateľa z 3. októbra 2012 je neplatné.</p> <p>Uznesením najvyššieho súdu z 18. decembra 2014 bol rozsudok krajského súdu z 8. augusta 2012 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.</p> <p>Uznesením krajského súdu z 8. júla 2015 bola na návrh žalobkyne pripustená zmena žalobného petitu tak, aby sa určila neplatnosť prejavu sťažovateľa z 1. októbra 2009 o okamžitom skončení zmluvy o nájme, ako aj to, že nájomný vzťah trvá naďalej. Ďalším uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 106/2015 z 23. novembra 2015 bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 13 C 347/2009 z 8. marca 2012.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu č. k. 13 C 198/2016 z 13. júla 2018 bola žaloba podaná žalobkyňou zamietnutá. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 248/2018 z 28. novembra 2019 bol rozsudok okresného súdu zmenený a bolo určené, že okamžité skončenie zmluvy o nájme žalovaného zo dňa 1.10.2009 k nehnuteľnosti je neplatné a nájomný vzťah z roku 2006 trvá ďalej. Proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 248/2018 z 28. novembra 2019 podal sťažovateľ dovolanie.</p> <p>Uznesením okresného súdu č. k. 40 C 261/2012 z 30. júna 2020 bolo konanie vo veci žalobkyne proti sťažovateľovi o určenie neplatnosti skončenia zmluvy o nájme (o určenie neplatnosti okamžitého skončenia zmluvy o nájme z 3. októbra 2012, pozn.) zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby v celom jej rozsahu.</p> <p>Uznesením najvyššieho súdu z 27. apríla 2022 bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté s poukazom na ustanovenia § 447 písm. c) a f) Civilného sporového poriadku.</p>
z odôvodnenia	Ústavný súd považuje za rozhodujúcu tú okolnosť, že v žalobe podanej

žalobkyňou 31. októbra 2012 (teda v jej druhej žalobe) sa táto určenia, že nájomný vzťah medzi ňou a sťažovateľom trvá, v skutočnosti nedomáhala. Opačné tvrdenie sťažovateľa, ktoré tvorí základ namietanej prekážky litispendencie, nezodpovedá teda realite. Táto okolnosť sama osebe bez ďalšieho postačuje na vyhodnotenie tejto námietky ako nedôvodnej. Navyše, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že uznesením okresného súdu č. k. 40 C 261/2012 z 30. júna 2020 bolo konanie o druhej žalobe podanej žalobkyňou v dôsledku jej späťvzatia zastavené s právoplatnosťou k 23. júlu 2020. Znamená to, že už ani v čase rozhodovania najvyššieho súdu v rámci dovolacieho konania prekážka litispendencie ani v hypotetickej rovine neprichádzala do úvahy. Tým menej by mohlo dôjsť k zastaveniu konania o prvej žalobe podanej žalobkyňou v prípade, keby ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovel a dovolacie uznesenie najvyššieho súdu zrušil.

Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd neprípustným spôsobom posudzoval platnosť jeho prejavu o okamžitom skončení nájomného vzťahu zo 17. septembra 2012, a to bez toho, aby bol podaný akýkoľvek návrh na určenie jeho neplatnosti. Bolo teda rozhodnuté aj o takom nároku, ktorý predmetom konania nebol. Túto námietku považuje ústavný súd za neprípustnú.

Sťažovateľ v dovolaní podanom proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 248/2018 z 28. novembra 2019 uvedenú námietku vôbec neuplatnil. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že z formálneho hľadiska síce využil možnosť domáhať sa ochrany porušených práv podaním dovolania, avšak z materiálneho hľadiska vzaté vo vzťahu k tejto námietke uvedenú možnosť v skutočnosti nevyužil, v dôsledku čoho najvyšší súd nastolenú otázku ani neskúmal. Treba tiež uviesť, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že námietku neuplatnil v dovolacom konaní z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu podľa ustanovenia § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa sťažovateľa sa v konaní rozhodovalo o neurčitom, vadnom petite z hmotnoprávneho hľadiska, keďže nehnuteľnosť, ktorej sa spor týkal, nebola určená dostatočne jednoznačným spôsobom.

Najvyšší súd je toho názoru, že tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorých všeobecné súdy rozhodovali o neurčitom a nevykonateľnom petite, podľa ktorých sa vzhľadom na obsah spisu nezakladajú na pravde. V priebehu sporu bolo stranám zrejmé, o akú zmluvu o nájme nebytových priestorov ide. Krajský súd vysvetlil v odôvodnení svojho rozsudku, prečo vychádzal z petitu uvedeného v žalobe aj z hľadiska označenia zmluvných strán a predmetu zmluvy o nájme.

Podľa názoru ústavného súdu sa argumentácia krajského súdu a najvyššieho súdu javí ako dostatočná a presvedčivá. Sťažovateľ v podstate vytýka, že predmet zmluvy o nájme nebol v žalobnom petite, ale ani vo výroku rozsudku krajského súdu označený v súlade s katastrálnym stavom, pretože poukazuje na také nehnuteľnosti, ktoré v skutočnosti predmetom nájmu neboli a netvorili ani vlastníctvo sťažovateľa ako prenajímateľa. Najvyšší súd naproti tomu zvyrazňuje, že nehnuteľnosť tvoriaca predmet zmluvy o nájme bola v žalobnom petite označená tak, ako bola vymedzená v zmluve o nájme, pričom neboli nijaké pochybnosti o tom, že sporové strany presne vedeli, čo bolo predmetom nájmu. Práve z tohto dôvodu považoval krajský súd za potrebné upraviť výrok rozsudku okresného súdu tak, aby z neho bol zrejмый odkaz na formuláciu predmetu nájmu uvedenú v zmluve o nájme. Skutočnosť, že označenie nehnuteľnosti tvoriacej predmet nájmu vo výroku rozsudku krajského súdu (resp. v žalobnom petite) nie je v súlade s jeho súčasným katastrálnym označením, by mohla mať zásadný význam v prípade, ak by predmetom zmluvného vzťahu medzi sťažovateľom a žalobkyňou bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o čo však v danom prípade nešlo.

Sťažovateľ považuje za ústavne neudržateľný spôsob, akým sa najvyšší súd vysporiadal s návrhmi žalobkyne na zmenu žaloby z 12. júla 2019 a 31. októbra

2019. Podanie z 12. júla 2019 je podľa neho zmenou žaloby spočívajúcou v jej rozšírení o nový nárok na určenie neplatnosti okamžitého skončenia nájomného vzťahu z 3. októbra 2012, ako aj určenia, že nájomný vzťah naďalej trvá. O tomto návrhu žalobkyne krajský súd nerozhodol. Procesným návrhom žalobkyne z 31. októbra 2019 sa žiada určiť iba neplatnosť okamžitého skončenia zmluvy o nájme z 1. októbra 2009, čo znamená, že žalobkyňa už neuplatňovala nárok na určenie neplatnosti skončenia zmluvy 14 o nájme z 3. októbra 2012, ale ani nárok na určenie, že nájomný vzťah naďalej trvá.

Podľa názoru najvyššieho súdu tieto námietky nenapĺňajú obsah odňatia možnosti konať pred súdom v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Podaním z 30. októbra 2019 žalobkyňa skutočne navrhovala zmenu žalobného petitu, avšak na odvolacom pojednávaní 31. októbra 2019 uviedla, že trvá na pôvodnom znení, z čoho krajský súd vyvodil, že žalobný petit je identický s tým, ktorý pripustil vo svojom uznesení z 8. júla 2015 .

Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako podstatné upozornenie krajského súdu na odvolacom pojednávaní konanom 31. októbra 2019, že v odvolacom konaní nie je možné žalobu meniť. Toto upozornenie právny zástupca žalobkyne evidentne akceptoval, keď uviedol, že jeho skutočným úmyslom nebolo meniť žalobu, ale dosiahnuť späťvzatie žaloby v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 40 C 261/2012, pričom výslovne uviedol, že žalobný petit ponecháva v pôvodnom znení.

Podľa názoru ústavného súdu možno postup krajského súdu na odvolacom pojednávaní konanom 31. októbra 2019 považovať za akceptovateľný, a to tak vo svetle upozornenia krajského súdu, ako aj upresňujúceho vyjadrenia právneho zástupcu žalobkyne predneseného na priamy dotaz krajského súdu. Za tohto stavu ani úvahy sťažovateľa o tom, že prejav o čiastočnom späťvzatí žaloby už nemožno vziať späť, sa nejavia ako relevantné.

Sťažovateľ napokon nesúhlasí s právnym záverom najvyššieho súdu o nedôvodnom vyvodzovaní prípustnosti dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) Civilného sporového poriadku. Záver najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľom zadaná právna otázka by mohla byť relevantná iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia krajským súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod zmeny rozsudku okresného súdu, je v rozpore s rozhodovacou praxou ústavného súdu (III. ÚS 76/2021). Ním definovaný dovolací dôvod bol v súlade s týmto právnym názorom.

Najvyšší súd v súvislosti s uvedenou námietkou zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku by strana sporu mala uviesť tak, aby jej argumentácia mala aspoň elementárnu logiku. Ak totiž sťažovateľ tvrdí, že v tej istej právnej otázke sa odvolací súd odklonil od rozhodnutí dovolacieho súdu, a súčasne, že dovolací súd o tej istej otázke konštantne rozhoduje rozdielne, potom vyvstáva otázka, od ktorých rozhodnutí dovolacieho súdu sa mal odvolací súd odkloniť. Obdobne pri namietanom nesprávnom právnom posúdení splnenia dlhu v súvislosti s predĺžením lehoty na jeho zaplatenie upomienkou zaslanou po splatnosti dlhu nie je možné poukazovať na jednej strane na to, že otázka uvedená dovolateľom nebola v rozhodovacej praxi riešená, a na druhej strane na to, že sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd vytyka sťažovateľovi pri formulácii náležitostí dovolania opierajúceho sa o ustanovenie § 421 Civilného sporového poriadku určitú nelogickosť jeho tvrdení, čo samo osebe bez ďalšieho túto časť dovolania diskvalifikuje. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti tento záver najvyššieho súdu nenapáda a nevyvracia. Zaoberá sa totiž iba ďalším, navyše uvedeným argumentom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky právneho posúdenia splnenia dlhu v súvislosti s predĺžením lehoty na jeho zaplatenie upomienkou zaslanou po splatnosti dlhu. V dôsledku tohto stavu absentuje zo

	<p>strany sťažovateľa argumentačný podklad, na základe ktorého by správnosť zásadného záveru najvyššieho súdu mohol ústavný súd preskúmať. Pritom tento argument najvyššieho súdu sa javí ako dostatočný podklad pre záver o nespôsobilosti tej časti dovolania sťažovateľa, ktorá sa opiera o ustanovenie § 421 Civilného sporového poriadku.</p> <p>Z uvedených dôvodov ústavný súd nálezom rozhodol, že ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>zmluva-nájomná zmluva litispendencia dovolanie-dovolacie dôvody nájom a podnájom</p>

spisová značka	II. ÚS 511/2022
populárny názov	Odvolanie v exekučnom konaní
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.03.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3</p>
analytická právna veta	<p>Uznesenie okresného súdu je rozhodnutím súdu prvej inštancie o zastavení konania a na tom, že proti nemu je prípustné odvolanie, nemení nič ani to, že ide o uznesenie v exekučnom konaní, keďže od 1. júla 2016 niet takej normy, podľa ktorej odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu v exekučnom konaní, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku podaním z 18. januára 2016 doplnila návrh na vykonanie exekúcie o opis všetkých rozhodujúcich skutočností o vlastnom vzťahu s povinnými spolu s listinnými dôkazmi preukazujúcimi tieto skutočnosti. Exekučný súd mal podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku preskúmať, či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 alebo nie.</p> <p>Okresný súd uznesením z 20. júla 2017 exekučné konanie zastavil. V tomto uznesení okresný súd konštatoval, že sťažovateľka doručila v zákonom stanovenej lehote doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie. Zastavenie exekúcie okresný súd odôvodnil tým, že sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že nie je dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Po podaní odvolania krajský súd uznesením č. k. 12 CoE 52/2018 z 22. júna 2018 zrušil uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na nové konanie.</p> <p>Po vrátení veci okresný súd napadnutým uznesením znova exekúciu zastavil.</p> <p>Sťažovateľka proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie, v ktorom namietala, že podanie, ktorým si plnila povinnosť vyplývajúcu z § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, podala na poštovú prepravu 20. januára 2016, a nie priamo na súde 22. januára 2016, ako to bolo uvedené v uznesení okresného súdu. Sťažovateľka v odvolaní argumentovala, že lehota na podanie doplnenia</p>

	<p>návrhu na vykonanie exekúcie je lehotou procesnou, a preto ak také podanie bolo na poštovú prepravu odovzdané 20. januára 2016, čo preukázala podacím hárkom, lehota stanovená Exekučným poriadkom bola zachovaná a exekučný súd mal podanie riadne preskúmať podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku. Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol napadnutým uznesením tak, že odvolanie odmietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p><u>K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu:</u></p> <p>V danom prípade bol proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podaný opravný prostriedok – odvolanie, ktorý zákon na ochranu základných práv účinne poskytuje. Sťažovateľka na rovnakej otázke (resp. jej riešení) založila odvolanie a neskôr aj posudzovanú ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu (otázka lehoty a doručenia doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie), a preto ak v dôsledku kasačného výroku tohto nálezu dôjde k vytvoreniu potrebného procesného priestoru pre odvolací súd, aby na otázky vo veci sťažovateľky poskytol meritórne odpovede, potom právomoc krajského súdu rozhodnúť o predmetnom odvolaní proti napadnutému uzneseniu okresného súdu vylučuje právomoc ústavného súdu. Na uvedenom stave nič nezmenilo ani dodatočné vyjadrenie sťažovateľky (replika), preto ústavný súd ústavnej sťažnosti v časti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).</p> <p><u>K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:</u></p> <p>Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že § 357 CSP taxatívne vymedzuje uznesenia, proti ktorým je odvolanie prípustné, pričom v tomto ustanovení absentuje uznesenie o zastavení exekúcie podľa § 243f ods. 5 Exekučného poriadku a ani Exekučný poriadok neprípúšťa odvolanie proti takému uzneseniu. Z uvedeného potom krajský súd vyvodil záver o neprípustnosti odvolania a tiež poukázal, že ani poučenie okresného súdu o prípustnosti odvolania na uvedenom závere nič nemení, keďže prípustnosť odvolania je určená výlučne zákonom.</p> <p>Legislatívna konštrukcia Exekučného poriadku, ktorá obsahovala to, že proti uzneseniu v exekučnom konaní je odvolanie prípustné, len ak to Exekučný poriadok pripúšťa, vychádzala z toho, že podľa § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku platilo, že odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu v exekučnom konaní, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. Táto norma však platila len do prijatia Civilného sporového poriadku, ktorý obdobnú normu v úprave odvolania neobsahuje a ktorý okrem iného Exekučný poriadok doplnil tak, že v § 9a ods. 1 ustanovil, že ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa Exekučného poriadku sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Tieto ustanovenia Exekučného poriadku sa vzťahujú aj na exekúciu, v ktorej bolo vydané namietané uznesenie, pričom podľa § 357 písm. a) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania. Táto osobitná konštrukcia prípustnosti odvolania sa vzťahuje aj na zastavenie exekučného konania a nie je správny výklad krajského súdu použitý v napadnutom uznesení, podľa ktorého sa mal použiť § 355 ods. 2 CSP. Uznesenie okresného súdu je rozhodnutím súdu prvej inštancie o zastavení konania a na tom, že proti nemu je prípustné odvolanie, nemení nič ani to, že ide o uznesenie v exekučnom konaní, keďže od 1. júla 2016 niet takej normy, podľa ktorej odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu v exekučnom konaní, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu bolo možné podať odvolanie, ktoré je prípustné, sťažovateľ túto možnosť aj využil a krajský súd bol povinný toto odvolanie pripustiť a následne z hľadiska uplatnenej odvolacej argumentácie preskúmať (k tomu pozri aj napr. III. ÚS 38/2022, I. ÚS 102/2022).</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd nálezom rozhodol, že uznesením krajského súdu z 22. júna 2022 bolo základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa</p>

	čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	exekúcia-exekučné konanie konanie-zastavenie odvolanie-prípustnosť

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 113/2023
populárny názov	Odkladný účinok správnej žaloby
sudca spravodajca	Luboš Szigetí
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.03.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1
analytická právna veta	<p>Rozhodnutie o priznaní alebo nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 SSP je svojou podstatou dočasným rozhodnutím, nie je rozhodnutím vo veci samej a následky z neho plynúce nie sú konečné a nezmeniteľné. Posúdenie splnenia podmienok na priznanie odkladného účinku správnej žaloby je zásadne vecou konajúceho správneho súdu, pričom k prieskumu reálnej existencie týchto podmienok nie je ústavný súd oprávnený. Podstatou prieskumu tohto rozhodnutia tak môže byť len obmedzený test ústavnosti, t. j. posúdenie, či má rozhodnutie o (ne)priznaní odkladného účinku zákonný podklad, či bolo vydané príslušným orgánom a taktiež či nie je prejavom svojvôle, najmä či je náležite odôvodnené.</p> <p>Inštitút odkladného účinku správnej žaloby je koncipovaný predovšetkým ako dočasná procesná ochrana žalobcu pred okamžitým výkonom pre neho nepriaznivého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ak sú na to splnené zákonom vyžadované podmienky. Ide teda o výnimočný inštitút, ktorého účelom je ochrániť adresáta verejnej správy pred prípadnými neodstrániteľnými negatívnymi následkami aktov verejnej správy.</p> <p>Predpokladom vyhovenia návrhu nie je len tvrdenie vzniku ujmy, ale aj jej riadne preukázanie (intenzita ujmy, príčinná súvislosť s výkonom preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy), pričom nepostačuje len ujma v hypotetickej rovine.</p>
skutkový stav a základné fakty	Správnou žalobou sa sťažovateľka domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva z 13. januára 2022, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Úradu pre vybrané hospodárske subjekty z 21. septembra 2021 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) o vyrubení rozdielu na dani vyberanej zrážkou za zdaňovacie obdobie 2016 v sume 39 996,33 eur Spolu so správnou žalobou podala sťažovateľka aj návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 písm. a) Správneho súdneho poriadku, ktorý odôvodnila tým, že okamžitým výkonom rozhodnutia jej hrozí závažná hospodárska škoda a iné nenapraviteľné následky s ohľadom na samotnú sumu vyrubeného rozdielu na dani.

	<p>Napadnutým uznesením krajský súd podľa § 188 SSP zamietol návrh sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p><u>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:</u></p> <p>Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane pripomína, že rozhodnutie o priznaní alebo nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 SSP je svojou podstatou dočasným rozhodnutím, nie je rozhodnutím vo veci samej a následky z neho plynúce nie sú konečné a nezmeniteľné. Posúdenie splnenia podmienok na priznanie odkladného účinku správnej žaloby je zásadne vecou konajúceho správneho súdu, pričom k prieskumu reálnej existencie týchto podmienok nie je ústavný súd oprávnený. Podstatou prieskumu tohto rozhodnutia tak môže byť len obmedzený test ústavnosti, t. j. posúdenie, či má rozhodnutie o (ne)priznaní odkladného účinku zákonný podklad, či bolo vydané príslušným orgánom a taktiež či nie je prejavom svojvôle, najmä či je náležité odôvodnené.</p> <p>Inštitút odkladného účinku správnej žaloby je koncipovaný predovšetkým ako dočasná procesná ochrana žalobcu pred okamžitým výkonom pre neho nepriaznivého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, ak sú na to splnené zákonom vyžadované podmienky. Ide teda o výnimočný inštitút, ktorého účelom je ochrániť adresáta verejnej správy pred prípadnými neodstrániteľnými negatívnymi následkami aktov verejnej správy.</p> <p>Ťažiskom sťažostnej argumentácie je námietka sťažovateľky o nedostatočnom a arbitrárnom odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý sa podľa jej názoru náležite nezaoberal tvrdeniami a predloženými dôkazmi preukazujúcimi, že výkonom preskúvaného rozhodnutia žalovaného dôjde k značnej finančnej a hospodárskej škode nevyhnutne smerujúcej k ukončeniu jej podnikateľskej činnosti.</p> <p>Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd sa pri rozhodovaní nedopustil svojvôle, pretože vychádzal z relevantných ustanovení Správneho súdneho poriadku regulujúcich priznanie odkladného účinku správnej žalobe a v súvislosti s tým sa náležitým spôsobom zaoberal tvrdeniami sťažovateľky obsiahnutými v jej návrhu o hrozbe vzniku značnej finančnej škody, ktorú by jej malo preskúvané správne rozhodnutie spôsobiť. Podľa názoru ústavného súdu nevybočilo namietané uznesenie krajského súdu z medzí ústavnosti, tak ako to tvrdí sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, pričom krajský súd svoje rozhodnutie zároveň ústavne konformne odôvodnil. Krajský súd zreteľne ozrejmil, že predpokladom vyhovenia návrhu nie je len tvrdenie vzniku ujmy, ale aj jej riadne preukázanie (intenzita ujmy, príčinná súvislosť s výkonom preskúvaného rozhodnutia orgánu verejnej správy), pričom nepostačuje len ujma v hypotetickej rovine. Sťažovateľka podľa krajského súdu neunesla dôkazné bremeno osvedčenia tvrdeného negatívneho dopadu na jej podnikateľskú činnosť v súvislosti s okamžitým výkonom rozhodnutia žalovaného, ktorým jej bol vyrubený rozdiel na dani za príslušné zdaňovacie obdobie. Hrozbu značnej škody či iného nenapraviteľného následku nepreukazuje podľa názoru súdu ani predložená analýza jej ekonomickej situácie, keďže nejde o nezávislé odborné stanovisko či znalecký posudok, ale táto analýza bola podpísaná konateľom sťažovateľky, preto sa tento dôkaz javil krajskému súdu ako nedôveryhodný. Ďalšie sťažovateľkou uvádzané skutočnosti považoval krajský súd iba za domnienky, pričom tieto neodôvodňovali v kontexte jej preukázanej majetkovej situácie vyhovenie návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.</p> <p>Z ústavného hľadiska tak ústavný súd nenachádza priestor, aby do tohto hodnotenia krajského súdu akokoľvek zasiahol o to viac, že namietané uznesenie podrobil už zmienému obmedzenému testu ústavnosti. Ak sťažovateľka poukazuje na rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach, ústavný súd k tomu uvádza, že každý návrh na priznanie odkladného účinku je výsledkom</p>

	<p>individuálneho posúdenia konajúceho správneho súdu, ktorý o ňom musí po zvážení všetkých a pre dané konanie relevantných skutočností rozhodnúť spôsobom zodpovedajúcim zákonnej úprave. S predmetnou námietkou o porušení princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní sa napokon vysporiadal už krajský súd, skonštatujúc, že v prípade sťažovateľky ide o rozdielne skutkové okolnosti pri posudzovaní dôvodnosti priznania odkladného účinku správnej žalobe, ako napríklad rozdielna majetková a finančná situácia žalobcu a taktiež suma vyrubeneho rozdielu dane.</p> <p>Ďalej je možné poukázať na to, že daňový subjekt môže využiť taktiež inštitúty zakotvené v daňovom poriadku, ktoré umožňujú odvrátiť nepriaznivé účinky daňovej exekúcie za splnenie určitých podmienok. Ide napr. o odloženie daňovej exekúcie podľa § 95 ods. 2 daňového poriadku.</p> <p>Ústavný súd tak uzatvára, že po posúdení ústavnej sťažnosti z hľadiska kompetencií zverených mu ústavou, t. j. z pozície orgánu ochrany ústavnosti, nezistil možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto v tejto časti ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol.</p> <p><u>IK namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy:</u></p> <p>Sťažovateľka namieta porušenie týchto práv v spojení s alebo vo vecnej nadväznosti na namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je z povahy veci zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p><u>K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:</u></p> <p>Ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá vylučuje aplikáciu tohto článku na veci daňové z dôvodu, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (porov. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 – 31). Výnimku ESLP nachádza v daňových prípadoch tam, kde daňové konanie považuje za konanie trestné.</p> <p>Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti a predmet konania pred krajským súdom ústavný súd konštatuje, že samotný čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno na prípad sťažovateľky ratione materiae aplikovať, keďže zo strany orgánov verejnej správy nedošlo k uloženiu daňovej sankcie, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, a teda nie je naplnená požiadavka druhého kritéria z troch v zmysle tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru a konštatovať aplikáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru (k tomu porovnaj Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, rozsudok pléna ESLP z 8. 6. 1976, bod 82, ako aj judikatúru ústavného súdu vo veciach vedených pod sp. zn. I. ÚS 241/07, II. ÚS 205/2015, II. ÚS 175/2016, II. ÚS 506/2016, II. ÚS 906/2016, I. ÚS 480/2017). V tejto časti bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť taktiež odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Ústavný súd preto uznesením ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.</p>
použité odkazy na	

relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov Správny súdny poriadok daň-rozhodnutie v daňovom konaní

spisová značka	II. ÚS 118/2023
populárny názov	Vecné bremeno k pozemku pod stavbou
súdca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.03.2023
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Konkrétny postup týkajúci sa jednoduchých pozemkových úprav vykonávaných na usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, je aktuálne upravený v § 8i zákona č. 330/1991 Zb. V § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je upravené zákonné vecné bremeno, ktoré vzniká na pozemkoch pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Z odseku 2 tohto ustanovenia vyplýva, že zákonné vecné bremeno je dočasné riešenie, a to pokiaľ nedôjde k pozemkovým úpravám v príslušnom katastrálnom území. Je teda zrejmé, že obce alebo vyššie územné celky sa mohli a mali odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 1. júla 2009, zamerať na usporiadanie vzťahov k pozemkom pod ich stavbami. Tento zákon im dal konkrétne možnosti, ako tieto právne vzťahy usporiadať. Vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. nie je mienené na trvalé usporiadanie vzťahov k pozemkom pod stavbami obcí a vyšších územných celkov. Zmyslom tohto zákona je upraviť spôsob ako vlastníkom pozemkov pod stavbami obcí a vyšších územných celkov poskytnúť adekvátnu náhradu za ich pozemok (zámenou alebo spôsobom podľa zákona č. 330/1991 Zb.). Obec má v zmysle § 8i zákona č. 330/1991 Zb. právo iniciovať konanie o pozemkových úpravách, prípadne sa môže s vlastníkom dohodnúť aj inak. Tieto možnosti jej príslušná právna úprava ponúka účinnosťou zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. už od 1. júla 2009.
skutkový stav a základné fakty	Napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu boli vydané v konaní, v ktorom sa fyzická osoba ako žalobca domáhal proti sťažovateľke (žalovanej) zaplata sumy 5 000 eur s príslušenstvom z dôvodu, že sťažovateľka bez právneho dôvodu užíva konkrétne špecifikované pozemky vo vlastníctve žalobcu, a to ako športový areál – futbalové ihrisko. Spornou okolnosťou bolo právne posúdenie režimu týchto nehnuteľností a výška primeranej náhrady za ich užívanie. Sťažovateľka sa v konaniach (neúspešne) bránila tým, že k týmto pozemkom má právo zodpovedajúce vecnému bremenu, pričom poukazovala na § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje, že ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Krajský súd napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2020 potvrdil rozsudok

	<p>okresného súdu z 10. júla 2019, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5 000 eur s príslušenstvom.</p> <p>Najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 27. októbra 2022 dovolanie sťažovateľky proti uvedenému rozsudku krajského súdu zamietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p><u>K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:</u></p> <p>Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu disponovala sťažovateľka opravným prostriedkom – dovolaním. O dovolaní bol oprávnený a povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd nadriadený. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením. Sťažovateľka teda využila možnosť podania mimoriadneho opravného prostriedku proti napadnutému rozsudku krajského súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.</p> <p>Dovolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého najvyšší súd poskytoval ochranu základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľka namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka pre aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu (m. m. II. ÚS 551/2022, II. ÚS 558/2022).</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.</p> <p><u>K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:</u></p> <p>Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že uznesením č. k. IV. ÚS 677/2022-14 z 20. decembra 2022 odmietol ako zjavne neopodstatnenú skutkovo a právne identickú ústavnú sťažnosť sťažovateľky, pričom v odôvodnení rozhodnutia (okrem iného) konštatoval, že «Cieľom a zmyslom zákona č. 66/2009 Z. z. je usporiadať dovtedy neusporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré boli delimitované na obce a vyššie územné celky v rámci reformy verejnej správy. V dôsledku tejto reformy sa obce a vyššie územné celky stali vlastníkami stavieb, ak však štát nebol vlastníkom pozemkov pod stavbami, pozemky pod stavbami do ich vlastníctva neprešli. Zákon č. 66/2009 Z. z. upravuje v zásade dva spôsoby, ako usporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Prvým je zámenná zmluva, prostredníctvom ktorej obec alebo vyšší územný celok zamení pozemok pod stavbou za iný pozemok toho istého druhu a v tom istom katastrálnom území. Druhým spôsobom je postup podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“). Konkrétny postup týkajúci sa jednoduchých pozemkových úprav vykonávaných na usporiadanie vlastníckych a užívateľských pomerov k pozemkom pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, je aktuálne upravený v § 8i zákona č. 330/1991 Zb. V § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je upravené zákonné vecné bremeno, ktoré vzniká na pozemkoch pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Z odseku 2 tohto ustanovenia vyplýva, že zákonné vecné bremeno je dočasné riešenie, a to pokiaľ nedôjde k pozemkovým úpravám v príslušnom katastrálnom území. Je teda zrejmé, že obce alebo vyššie územné celky sa mohli a mali odo dňa účinnosti</p>

zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 1. júla 2009, zamerať na usporiadanie vzťahov k pozemkom pod ich stavbami. Tento zákon im dal konkrétne možnosti, ako tieto právne vzťahy usporiadať. Vznik zákonného vecného bremena je určitým núdzovým a dočasným riešením pre situácie, ak k pozemku neexistoval žiaden iný právny vzťah. Ak však takýto vzťah existoval, ako v tomto prípade, vecné bremeno zo zákona nevzniklo. Sťažovateľka tak ako obec mala právo tento pozemok užívať a počas trvania tohto vzťahu mala a mohla usporiadať vzťah s vlastníčkou sporného pozemku postupom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. tak nie je mienené na trvalé usporiadanie vzťahov k pozemkom pod stavbami obcí a vyšších územných celkov. Zmyslom tohto zákona je upraviť spôsob ako vlastníkom pozemkov pod stavbami obcí a vyšších územných celkov poskytnúť adekvátnu náhradu za ich pozemok (zámenou alebo spôsobom podľa zákona č. 330/1991 Zb.). Obec má v zmysle § 8i zákona č. 330/1991 Zb. právo iniciovať konanie o pozemkových úpravách, prípadne sa môže s vlastníkom dohodnúť aj inak. Tieto možnosti jej príslušná právna úprava ponúka účinnosťou zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. už od 1. júla 2009. Pokiaľ tak sťažovateľka dosiaľ neurobila a vzájomné vzťahy s vlastníčkou pozemku neusporiadala, je potrebné, aby uhradila žalobkyni primeranú odplatu za užívanie jej pozemku. Sťažovateľka neuviedla, či a prípadne s akým výsledkom sa pokúsila o usporiadanie vzájomných vlastníckych práv so žalobkyňou, a preto nemožno hovoriť o tom, že išlo o úmysel zákonodarcu, ktorý mienil upraviť vznik zákonného vecného bremena aj po zániku iného vzťahu k pozemkom. Treba pripustiť, že iné právo k pozemku mohlo zaniknúť aj krátko po účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., avšak pokiaľ zákon vznik vecného bremena podmieňuje jasnou a určitou podmienkou (neexistencia iného vzťahu k pozemku ku dňu účinnosti zákona), nie je možné ju výkladom rozšíriť, najmä ak má ísť o vznik vecného práva k cudzej veci. Sťažovateľka od r. 2009 nedokázala usporiadať vzťah pod stavbou ihriska a domáha sa akceptovania záveru, že má na pozemku vecné bremeno. Vecné bremeno rozhodne nebolo mienené ako trvalé usporiadanie vzájomných vzťahov, ale len do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území (§ 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z.).».

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zastáva názor, že vecné bremeno na pozemkoch žalobcov v jej prospech vzniklo podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. a že za zákonné vecné bremeno patrí oprávneným osobám len jednorazová náhrada.

Ústavný súd v súvislosti s právnym posúdením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorý sa so závermi napadnutého rozsudku krajského súdu stotožnil, preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a zistil, že z jeho odôvodnenia jasne vyplýva, z akého skutkového stavu vychádzal, aké právne predpisy aplikoval, ako ich vyložil, ako aj to, prečo neakceptoval právnu argumentáciu sťažovateľky. Právny záver krajského súdu, že ak by malo vecné bremeno vzniknúť po zániku iného zmluvného vzťahu k pozemku, muselo by to vyplývať zo zákona, je aj podľa druhého senátu ústavného súdu ústavne konformný a udržateľný, preto nevidí žiaden dôvod, aby sa odklonil od záverov štvrtého senátu ústavného súdu uvedených v jeho skoršom uznesení č. k. IV. ÚS 677/2022-14 z 20. decembra 2022. V súvislosti s uvedeným právnym záverom krajského súdu nie je otázka jednorazovej peňažnej náhrady za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. relevantná.

Za ústavne konformné a udržateľné považuje ústavný súd aj závery najvyššieho súdu o zamietnutí dovolania sťažovateľky. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nie je zjavne neodôvodnený, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu, nemajúce oporu v Civilnom sporovom poriadku.

Pokiaľ sťažovateľka poukazuje na judikát najvyššieho súdu R 8/2016, tento nie je aplikovateľný na daný prípad vzhľadom na predmet a rozsah jeho úpravy podľa § 1 zákona č. 182/1993 Z. z.

	<p>Medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol p ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>vecné bremeno-zriadenie výklad (interpretácia)-ústavne konformný nehnutel'nosť</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.